

REFERAT §17, stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling i Flodbyen og Randers Kommune d. 12-04-2023

Mødedato Onsdag d. 12. april 2023 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Drøftelse af udkast til skovrejsningsstrategi for Randers Kommune.....	4
Klimaregnskab 2020.....	7
Gensidig orientering.....	9
Kommende punkter.....	10

Punkt 14: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-4-23

Indstiller

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune, 1. at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Rina Hansen og Lotte Buchbjerg Petersen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordenen.

Punkt 15: Drøftelse af udkast til skovrejsningsstrategi for Randers Kommune

04.10.00-P24-1-22

Resume

Forvaltningen har udarbejdet udkast til strategi for skovrejsning i Randers Kommune. Strategien tager afsæt i Klimaplan 2050's mål om at etablere 3000 ha skov før 2030 og 9000 ha skov inden 2050.

Skovrejsningsstrategien beskriver hvorledes Kommunen vil arbejde med kommunal skovrejsning og kommunens rolle i forbindelse med privat skovrejsning for at nå de ambitiøse mål for skovrejsning.

Udkast til strategien, som er udarbejdet i samarbejde med eksterne interessenter, forventes endeligt vedtaget af Byrådet i efteråret 2023.

§17, stk. 4 Bæredygtighedsudvalget inviteres til at drøfte foreløbige udkast til strategien.

Indstillinger

Forvaltningen indstiller til §17, stk. 4 Bæredygtighedsudvalget,

1. at strategiens vision og mål drøftes
2. at udvalget afgiver bemærkninger vedr. bæredygtighed i skovstrategien

Beslutning

Udvalget drøftede sagen.

Udvalgets bemærkninger vedlægges sagen.

Rina Hansen og Lotte Buchbjerg Petersen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Mål for skovrejsning

Randers Kommune har i skovstrategien fastsat mål for skovrejsning.

Nærværende udkast til skovrejsningsstrategien fastlægger, hvorledes Byrådet vil arbejde med skovrejsning, herunder kommunens rolle i forbindelse med privat skovrejsning, for herved at skabe grundlaget for en markant stigning i skovrejsningen.

Skovrejsningsstrategiens mål er baseret på Klimaplan 2050, delmål 1: Mere skov

- Senest i 2030: Der er etableret 3000 ha mere skov, hvoraf 15% er kommunal skov, siden 2018.
Reduktion af klimagasser (i forhold til 2018): 37.500 ton/år
- Senest i 2050: Der er etableret i alt 9000 ha mere skov, hvoraf 15% er kommunal skov, siden 2018.
Reduktion af klimagasser (i forhold til 2018): 112.500 ton/år

Målet om 9000 ha mere skov er mere end en fordobling af kommunens nuværende skovareal, som samlet udgør 8500 ha. Til sammenligning kan det oplyses at Rold Skov udgør ca. 8800 ha.

Byrådets mål for skovrejsning understøtter de nationale mål for skovrejsning beskrevet i Danmarks Nationale Skovprogram. Her er det langsigtede mål, at skovlandskaber dækker 20-25% af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede.

Sammenlignet med skovarealet på nationalt niveau, er Randers kommune i dag en forholdsvis skovfattig kommune; her dækker skovarealer ca. 11,4% af kommunen, sammenlignet med det nationale gennemsnit, som er på 14,7%.

Skovenes funktioner og økosystemservice

I udkastet til skovrejsningsstrategien anføres, at skove kan opfylde mange forskellige funktioner. Skovene har som minimum følgende samfundspositive gevinster:

- Klima
- Natur og biodiversitet
- Sundhed og friluftsliv
- Attraktive boligområder
- Bæredygtige byggematerialer
- Grundvandsbeskyttelse
- Afskærmning

Skovenes hovedformål

I udkastet foreslås, at vægtningen mellem formålene med kommunale skovrejsninger fordeles således, at:

- Maks. 70% af det samlede skovrejsningsareal har CO₂-binding som hovedformål. Biodiversitet, rekreation og andre relevante interesser vil også altid være højt prioriterede i disse skove.
- Min. 20% af det samlede skovrejsningsareal har biodiversitet højt prioriteret.
- 10% af det samlede skovrejsningsareal har biodiversitet som hovedformål og skal være enten urørt eller naturplejet skov.

De kommunale skovrejsningers hovedformål blev drøftet til møde med de eksterne interessenter på baggrund af input til strategien fra to eksterne aktører, som ønskede en højere vægtning af biodiversitet som hovedformål. Forslaget til vægtningen er ikke tilrettet disse input, da afvejningen afspejler FN's COP15 biodiversitetsmål om at 30 % af landarealet allokeres til biodiversitet, og dertil at skovrejsningsstrategien bl.a. skal realisere målene i Randers Kommunes Klimaplan 2050. Hvis biodiversitet vægtes højere, vil det være nødvendigt at rejse mere skov for at binde den mængde CO₂, som skovene er tiltænkt i klimaplanen.

Samskabelse af skovene

For at understøtte at skovrejsningen bliver finansieret af primært private midler, er der i strategien fokus på at skabe de optimale betingelser for samskabelsen af skove i Randers kommune med kommunale og private midler. I Strategien er der derfor fokus på strategier herfor med særlig vægt på forskellige modeller for partnerskaber for skovrejsning.

Proces for strategi for skovrejsning i Randers Kommune

Det har i processen for skovrejsningsstrategien været vigtigt at skabe ejerskab og engagement, ved at forankre skovrejsningsstrategien bredt blandt aktører, som efterfølgende skal bidrage til etablering af skovene. Derfor har forvaltningen lagt stor vægt på inddragelse af eksterne interessenter:

- Strategiarbejdet blev kickstartet til et arrangement den 29. april 2022, hvor over 80 eksterne interessenter var inviteret, og knap 50 personer deltog, herunder politikere, repræsentanter fra landbruget, vandværker, virksomheder, interesseorganisationer og Naturstyrelsen. De eksterne interessenter havde på dagen mulighed for at skrive sig op til at deltage i det videre samarbejde om at udarbejde skovrejsningsstrategien ved at deltage i yderligere tre møder.
- På det første møde den 21. september 2022 blev der drøftet den videre proces og involvering, samt det overordnede indhold af skovrejsningsstrategien.
- Inden det andet møde var udkast til skovrejsningsstrategien sendt rundt til de eksterne interessenter, som kunne komme med input og bemærkninger til strategien. På det andet møde den 21. februar 2023 blev de modtagne input drøftet og vendt i plenum.
- Det tredje møde vil omhandle det videre arbejde med strategiens indsatser og realiseringen af målene for skovrejsning. Mødet forventes afholdt i august 2023, når strategien har været i offentlig høring og førend strategien forelægges miljø- og teknikudvalget til godkendelse.

Den politiske behandling af strategien har foreløbigt omfattet:

- Strategiens overordnede indhold blev godkendt af miljø- og teknikudvalget på mødet den 15. november 2022.
- Orientering om skovrejsning og skovrejsningsstrategien til bæredygtighedsudvalget på mødet den 22. november 2022.
- Drøftelse af udkast til skovrejsningsstrategien af miljø- og teknikudvalget på mødet den 28. marts 2023.

Økonomi

Der er i anlægsbudgettet 2023-2024 afsat samlet netto 4 mio. kr. til skovrejsning, som forvaltningen forventer anvendt i 2023 til skovrejsning i partnerskab.

I forbindelse med Byrådets vedtagelse af Klimaplan 2050, oplyste forvaltningen, at udrulningen af klimaplanens målsætninger for skovrejsning forudsætter en allokering af 5,5 mio. kr. årligt til formålet.

Videre proces

Forvaltningen forventer at forlægge udkast til den endelige strategi til godkendelse før sommerferien, hvorefter strategien er i 8 ugers offentlig høring. Herefter behandles de indkomne høringssvar og strategien forelægges miljø- og teknikudvalget og Byrådet til godkendelse i efteråret 2023.

Bilag

Udkast strategi for skovrejsning 2023

Punkt 16: Klimaregnskab 2020

00.16.00-P20-24-21

Resume

Randers Kommune har fået udarbejdet klimaregnskab for 2020. Klimaregnskaberne gøres op med en vis forsinkelse af data, og 2020 er det seneste år, der foreligger opgørelser for. Randers Kommune har fået udarbejdet klimaregnskabet med ekstern hjælp.

Regnskabet viser, at klimagasudledningen i Randers Kommune som geografi er faldet fra ca. 1,3 mio. tons CO_{2e} (ækvivalenter) i 1990, til ca. 0,7 mio. ton CO_{2e} i 2018 og ca. 0,6 mio. ton CO_{2e} i 2020.

Sektorer med størst udledning i Randers Kommune transport, arealanvendelse, energi, dyrehold og planteavl.

Indstiller

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtighed i Flodbyen og Randers Kommune,

1. at Klimaregnskabet 2020 drøftes.

Beslutning

Udvalget drøftede sagen.

Rina Hansen og Lotte Buchbjerg Petersen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har med ekstern bistand fået udarbejdet kommunens samlede klimaregnskab for 2020. Der arbejdes med en forsinkelse på data, hvorfor 2020 er det seneste år, der foreligger opdaterede data for. Randers Kommune har med det nye klimaregnskab opgørelser for de samlede klimagasudledninger i 1990, 2018 og 2020. Udviklingen i udledningerne følges, da det er disse, som danner udgangspunkt for vurderingen af, om Randers Kommune er på rette vej i forhold til målsætningerne i Klimaplanen.

Klimaregnskabet opgør de samlede udledninger af drivhusgasser CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lattergas) samt HFC-gasser og andre gasser fra industrien med lignende effekt. Andre klimagasser end CO₂ omregnes til CO₂-ækvivalenter (CO_{2e}) som en fælles opgørelse af den samlede klimabelastning.

Klimaregnskab 2020 viser, at den samlede klimagasudledning i Randers Kommune som geografi er faldet fra ca. 1,3 mio. tons CO_{2e} i 1990, til ca. 0,7 mio. ton CO_{2e} i 2018 og ca. 0,6 mio. ton CO_{2e} i 2020. I tillæg til beregningerne for klimagasserne er der udarbejdet "Notat om udvikling i klimagasudledninger i Randers Kommune fra 2018 til 2020". Notatet er vedlagt i bilag.

Sektorer med den største udledning i Randers Kommune i 2020 er transport, energi, arealanvendelse, dyrehold og planteavl.

Transportsektoren

Udledninger fra transportsektoren er i 2020 opgjort til ca. 209.000 tons CO_{2e}.

Denne sektor udviser det største samlede fald i udledninger i Randers Kommune fra 2018 til 2020 på ca. 80.000 tons CO_{2e}. Den altovervejende årsag til udviklingen er COVID19, som førte til reduceret kørsel i 2020 i forhold til mere gennemsnitlige år. Antallet af køretøjer er ikke faldet, og el-køretøjer har endnu ingen væsentlig effekt på udledningerne.

Energisektoren

Udledningen fra energisektoren er i 2020 opgjort til ca. 84.000 tons CO_{2e}.

I energisektoren har der været en øget udledning i 2020 i forhold til 2018 på ca. 12.000 tons CO_{2e}.

Ændringen skyldes særligt, at "værdien" af eksport af vedvarende energi ikke giver den samme negative udledning som tidligere, idet det ikke fortrænger så meget fossilt brændsel som tidligere. Dertil kommer en lavere elproduktion fra solcelleanlæg i 2020 end i 2018. Ændringen i elimporten udgør ca. 14.000 tons CO_{2e}. Gas- og olieforbruget i kommunen er faldet i perioden 2018 - 2020 svarende til en reduceret udledning på 2.500 tons CO_{2e}.

Arealanvendelse, dyrehold og planteavl

Disse sektorer står for udledninger i 2020 på: ca. 72.000 tons CO_{2e} fra planteavl, ca. 76.000 tons CO_{2e} fra dyrehold og ca. 109.000 tons CO_{2e} fra arealanvendelse. En samlet udledning på ca. 257.000 tons CO_{2e}. Samlet viser sektorerne et fald i udledninger på ca. 22.000 tons CO_{2e}, hvoraf de ca. 15.000 tons CO_{2e} relaterer til planteavl og dyrehold, mens de resterende ca. 7.000 tons kan henføres til arealanvendelse, herunder særligt udledninger relateret til afgrøderester, efterafgrøder og lagring i skov.

Økonomi

Der er ikke økonomiske konsekvenser ved sagen.

Videre proces

Klimaregnskabet vedlægges kommunens regnskab til behandling i økonomiudvalget og byrådet.

Bilag

Notat om udvikling i klimagasudledninger i Randers Kommune fra 2018 til 2020

Punkt 17: Gensidig orientering

00.01.00-P35-4-23

Beslutning

Rina Hansen og Lotte Buchbjerg Petersen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Drøftelse af sager til gensidig orientering.

Punkt 18: Kommende punkter

00.01.00-P35-4-23

Resume

Oversigt over kommende møder.

Sagsfremstilling

Herunder forventet behandling på de kommende møder.

9. maj

- Temamøde om energi

13. juni

- Bæredygtighedsstrategien

15. august

- Studietur

12. september

- Temamøde om børn og bæredygtighed

14. november

- Temamøde om bæredygtig bevægelse i samfundet

5. december